

Poznań, 10 czerwca 2021 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-II.431.4.1.2021.10

Pani
Edyta Oruba
Kierownik Środowiskowego
Domu Samopomocy „Ognik” w
Poznaniu
ul. Marcelińska 58
60-354 Poznań

Zalecenia pokontrolne

Na podstawie art. 22 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.) – zwana dalej ustawą o pomocy społecznej – w dniu 8 kwietnia 2021 r. została przeprowadzona kontrola kompleksowa w Środowiskowym Domu Samopomocy „Ognik” z siedzibą pod adresem: ul. Marcelińska 58, 60-354 Poznań, prowadzoną przez Stowarzyszenie Przyjaciół Niewidomych i Słabowidzących w Poznaniu, z siedzibą pod adresem: ul. Ognik 20 B, 61-386 Poznań, w zakresie realizacji zadania zleconego gminie, jakim jest prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowego domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Kontrola dotyczyła okresu od stycznia 2020 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Zakres kontroli obejmował w szczególności: organizację pracy, zgodność zatrudnienia pracowników środowiskowego domu samopomocy z wymaganymi kwalifikacjami, realizację usług świadczonych w środowiskowym domu samopomocy, dokumentację indywidualną uczestników. Ustalenia kontroli opisano szczegółowo w protokole kontroli, który został przez Panią podpisany bez zastrzeżeń.

W wyniku kontroli ustalono w szczególności, co następuje:

- Środowiskowy Dom Samopomocy „Ognik” w Poznaniu jest placówką prowadzoną przez Stowarzyszenie Przyjaciół Niewidomych i Słabowidzących w Poznaniu na zlecenie Miasta Poznania. Dom przeznaczony jest dla 46 osób z niepełnosprawnością intelektualną – typ B.
- Dokumentami, które określają funkcjonowanie Domu, są Statut Środowiskowego Domu Samopomocy „Ognik” w Poznaniu ul. Marcelińska 58, 60-354 Poznań, Regulamin Organizacyjny Środowiskowego Domu Samopomocy „Ognik”, Program działalności Środowiskowego Domu Samopomocy „Ognik” w Poznaniu typ Domu B – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną i plan pracy na każdy rok. Regulamin, Program i plany pracy na rok 2020 i 2021 zostały opracowane w uzgodnieniu z Wojewodą Wielkopolskim i zatwierdzone przez jednostkę zlecającą, tj.

Miasto Poznań – co jest zgodne z § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020 r. poz. 249), zwanym dalej rozporządzeniem.

- Dom funkcjonuje od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00 – 15.00, w tym przynajmniej 6 godzin dziennie przeznaczone jest na prowadzenie zajęć z uczestnikami, co jest zgodne z § 5 ust. 1 i § 6 ust. 1 rozporządzenia.
- Decyzje kierujące uczestników do ŚDS i ustalające odpłatność wydawane są z up. Prezydenta Miasta Poznania przez odpowiednie Filie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Poznaniu, co jest zgodne z § 7 ust. 5 rozporządzenia oraz art. 51 b ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.
- W Domu prowadzona jest dokumentacja zbiorcza, spełniająca wymogi § 24 ust. 3 pkt 1 lit. a i lit. b oraz ust. 6 rozporządzenia.
- Kierownik ŚDS spełnia warunki, o których mowa w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej oraz § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia.
- Pracownicy zatrudnieni w ŚDS posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe oraz co najmniej trzymiesięczne doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi, a także odpowiednie przeszkolenie i doświadczenie, zgodnie z § 10 ust. 1 – 3 i § 11 ust. 1 i 2 oraz § 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia.
- Dom realizuje usługi, o których mowa w § 14 rozporządzenia.
- Wskaźnik zatrudnienia zespołu wspierająco – aktywizującego wynosi nie mniej niż 1 etat na pięciu uczestników – dla Domu typu B – co jest zgodne z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.
- Zespół wspierająco – aktywizujący zbiera się w zależności od potrzeb i co najmniej raz na 6 miesięcy, co jest zgodne z § 13 ust. 2 rozporządzenia.
- Indywidualny plan postępowania wspierająco – aktywizującego opracowywany jest przez członków zespołu wspierająco – aktywizującego, plan jest akceptowany przez uczestnika lub jego opiekuna, co jest zgodne z § 13 ust. 1 rozporządzenia.

Podczas postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Statut Środowiskowego Domu Samopomocy „Ognik” w Poznaniu ul. Marcelińska 58, 60-354 Poznań zawiera nieaktualne adresy publikacyjne ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy oraz zapisy niezgodne z rozporządzeniem w sprawie środowiskowych domów samopomocy (nieaktualne nazewnictwo niepełnosprawności uczestników, zapis o wprowadzeniu ferii zimowych lub letnich).
- 2) Regulamin Organizacyjny Środowiskowego Domu Samopomocy „Ognik” zawiera nieaktualne na dzień kontroli adresy publikacyjne ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy oraz zapisy niezgodne z rozporządzeniem w sprawie środowiskowych domów samopomocy (w ww. dokumencie znajduje się nieaktualne nazewnictwo niepełnosprawności uczestników).

- 3) W Placówce znajdują się łącznie 4 toalety dla uczestników, zatem zalecana liczba toalet spełnia standard dla 40 uczestników, a nie dla 46, co jest niezgodne z § 18 pkt 5 lit. g rozporządzenia.
- 4) W przyziemiu Placówki wejście z korytarza do Pracowni ogrodniczej posiada dwa stopnie, a zniwelowanie bariery poprzez podjazdy aluminiowe nie jest bezpieczne i nie pozwala na samodzielne pokonanie ww. bariery przez osoby niesprawne ruchowo, w tym na wózkach inwalidzkich, co jest niezgodne z § 18 pkt 3 rozporządzenia.
- 5) Faktyczna powierzchnia użytkowa poszczególnych pomieszczeń wynosi 358,41 m², a zatem powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego uczestnika wynosi mniej niż 8 m², co jest niezgodne z § 18 pkt 2 rozporządzenia.
- 6) Brak zapewnienia uczestnikom gorącego posiłku w wybranych dniach danego miesiąca lub przez cały miesiąc oraz nieprecyzyjne zapisy w dokumentacji w ramach prowadzonego treningu kulinarnego, co jest niezgodne z § 15 ust. 1 rozporządzenia.
- 7) W ewidencji uczestników ŚDS nie wszystkie osoby posiadają wpis dotyczący informacji związanej ze stanem zdrowia, co jest niezgodne z § 24 ust. 3 pkt 1 lit. a tiret ósme rozporządzenia.
- 8) W ramach prowadzonych usług obejmujących różne formy treningów, dokumentacja stanowiąca zapis prowadzonych treningów zawierała braki w adnotacjach z poszczególnych treningów (niewypełnione rubryki, brak podpisu), co nie w pełni spełnia wymogi § 14 rozporządzenia.
- 9) W kilku przypadkach w dokumentacji indywidualnej uczestnika odnotowano brak kopii decyzji kierującej do Domu, kopii orzeczenia o stopniu niepełnosprawności – o ile osoba takie orzeczenie posiadała – oraz indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego, co jest niezgodne z § 24 ust. 2 rozporządzenia. Ponadto, u dwóch osób w dokumentacji indywidualnej odnotowano brak zaświadczeń od lekarza rodzinnego i psychiatry lub neurologa, natomiast jedna osoba nie posiadała nowych zaświadczeń przy ponownym skierowaniu do ŚDS. Przy indywidualnym planie postępowania wspierająco – aktywizującego uczestnika odnotowano brak daty sporządzenia planu, przy ocenie okresowej realizacji indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego również brak daty sporządzenia oceny.
- 10) W dokumentacji indywidualnej zauważono, że uczestników często określa się tylko imieniem, w tym zdrobnieniami, a także pierwszą literą imienia, co nie jest zgodne z § 22 pkt 2 rozporządzenia.

Na podstawie dokonanych powyżej czynności, działalność Środowiskowego Domu Samopomocy „Ognik” w Poznaniu w zakresie objętym kontrolą ocenia się pozytywnie z uchybieniami.

Biorąc powyższe pod uwagę, wnoszę o wykonanie następujących zaleceń pokontrolnych:

- 1) Zmianę dokumentów określających funkcjonowanie Domu tj. statutu oraz regulaminu organizacyjnego Domu, poprzez uaktualnienie adresów publikacyjnych aktów prawnych oraz wprowadzenie zapisów zgodnych z rozporządzeniem.

- 2) Dostosowanie zalecanej liczby toalet dla uczestników, co będzie zgodne z § 18 pkt 5 lit. g rozporządzenia.
- 3) Podjęcie działań w celu likwidacji bariery architektonicznej w przyziemiu Placówki przy wejściu z korytarza do Pracowni ogrodniczej, co będzie zgodne z § 18 pkt 3 rozporządzenia, jednocześnie mając na względzie bezpieczeństwo i samodzielność osób niesprawnych ruchowo.
- 4) Dostosowanie powierzchni użytkowej Placówki w ten sposób, aby w przeliczeniu na jednego uczestnika wynosiła nie mniej niż 8 m², co będzie zgodne z § 18 pkt 2 rozporządzenia.
- 5) Zapewnienie uczestnikom gorącego posiłku we wszystkie dni tygodnia funkcjonowania Domu, oraz precyzyjne zapisy określające zapewnienie gorącego posiłku w ramach prowadzonego treningu kulinarnego, co będzie zgodne z § 15 ust. 1 rozporządzenia.
- 6) Uzupelnienie zapisów w dokumentacji dotyczącej realizowanych treningów, co będzie zgodne z § 14 rozporządzenia.
- 7) Uzupelnienie dokumentacji zbiorczej i indywidualnej uczestników zgodnie z zapisem § 24 ust. 2 i ust. 3 pkt 1 lit. a rozporządzenia oraz wpisywanie dat przy sporządzaniu indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego oraz oceny okresowej realizacji indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego.
- 8) Określanie uczestnika w dokumentacji indywidualnej formami wskazującymi na poszanowanie ich godności, co będzie zgodne z § 22 pkt 2 rozporządzenia.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Ponadto, dodać należy, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12.000 zł.

Pisemnej informacji o realizacji zaleceń pokontrolnych oczekuję od Pani w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

Do wiadomości:

1. Pan Jacek Jaśkowiak
Prezydent Miasta Poznania
Plac Kolegiacki 17
61-841 Poznań